

Erkereth Leo. 31. 1877.

959. sz.

Leánykő.

(Rejmonda.)

III

Elbeszélő költemény.

V énekben.

Jelige.

» El, el a bizonytalamba!
Kengj hajóm szabad hullámon,
Ez ne sulyam így rohamra,
Meddig halál, meddig álom! »

Arany Lajos.

Lánykó.

(Szimfónia.)

I. Ének.

— Hegyvidék —

Ti szép hegyek! feletek nérek én —
I mint záporától a patak,
Kő keblemen az eremény
kiárad, elsodor és elragad.

Adjátok szót, adjátok dalt
Elregélni, eldalolni:
Hogy mi él ott a lecsőknél,
Hogy mily sülkös bűvös varázs az,
Mely az erdők szent komályán,
A sötét pataknek árján,
A fáknek gyepes tövében
És a sziklák mély ürében,
Tessék szemnek földre rejtve,
I mégis, mégis egyre sejtve,
Láthatatlan él s lakik!

1.

Jertek, jertek a lecsőre!
Lány gyepével van beföldve,

I megpikenne rajta szepen,
 Szob világ nyit' keblekben -
 I mig jikentek, én imétek
 A letöröl majd regélek.
 A keső nekem világom,
 Kincs kivüle boldogságom;
 Mli madart von lombos ágra,
 Az von engem hegy ormára;
 Oh sületünk mind a ketten!
 Lord viharban, lágy szellőben
 Alasának ninket el,
 Lord viharban, lágy szellőben
 Ebredtek mi újra fel.
 Ah, ti felétek a bösz viharnak
 Mint szilaj mien nyargalásat,
 Ronaként pusztaságát
 Hogy ha bűvölti s megrohánja,
 Mli utjában ér karázza!
 Oh honaslan ó a rónán,
 Kínese ottan denkiye;
 Oh honolnak, hegynek ormán
 Agg sülöje s kedvese.
 Oh a nima rom üríben
 Szaradokról szaradokra
 El az aggó, östündere
 A ronoknak, a letörök.

Ah, ha laskasnak ötöt,
 Mint fogadja zord fiát el,
 Faradotam hogy ha az jó!
 Felrakog már, ha közelget,
 I síve vágytele örömevel
 Mli ölebe vonja;
 E kinyujtott kezeivel
 Elsimítja baraa jurtit
 Még redőzött homlokáról
 I régi doból szeg regével
 Mli gondját, fothevülit,
 E a sziklabollezaról
 Assivárgó büvítással
 Mlija romját s lágy mohával
 Földre ágyon, édes álmos
 Mint remere csókja.
 E ha ebred, öt ott várja,
 Fothevüle keblere zárya
 Angyallekku kedvese,
 I hogy elűzze vadkaragját,
 Ily havakra nyija ajkát:
 „Hol valál, szívem szerelmese?
 Mense jártál,
 Mense földön,
 Fengeren túl -

ki riasza ormantrul
 Teged ah, föl, hogy haraggal,
 Vessis dulo hazalommal
 Jard be kelet- és nyugatnak
 Konatereit,
 Örvénytengerit,
 S aldorai leaven
 Bünis, bünseleu? " -
 „ Ah ne kérded, szi szerelmem!
 Meret haavam el a tetöket?
 Konatimidei csupja lettem,
 Megborzultai mentem ötet.
 Am a gyáva harcra kelni,
 Tényes gyözedelmek nyerni
 Retegzet, félt és életem
 Töld alá büt segyeniben.
 Ah, de én dühömbe
 Országokrol országokra,
 Tengerokrol tengerekre
 kelve, dultam, pusztítottam -
 Meny azere te, szi szerelmem!
 Országokrol országokra,
 Tengerokrol tengerekre,
 Köt én dultam, pusztítottam,
 Amyi bünak oka lettem.

Meny, ah meny - varaszkodul
 Minden fajdalom megenghül! "

S szárnyat öltve kei harára,
 A lágy szello kel nyára,
 S merre kel és merre elvált,
 Memyji pusztaságok talál! -
 A meronok szi virázi
 Feltakarva, süggediten
 Elemitkül ok kevernek -
 S látra emyji büt, keserve,
 Sive nima bánatában
 Karmatost szed s meglósolja
 Vele elvált helykeket,
 S hogy ne fuljon el his tetök,
 Uj cleve ont beléjök.
 Meny lovab. A csörge uermely
 Bartvesitve, levegyve
 Jar a völvön és könyerve
 Mindja el bujác, baját;
 És a szello érzelemmel
 Könyet ejt, hullat felette,
 S könyji hullván a mederbe,
 A pusztak megárad
 És a sirtet, gátat
 Biztosan robozja át.

Mely tovább a róza leve
 I meztársába szőkebe,
 Napsugárként hirtelen,
 Egyre nyögdel bánatában —
 És mezevén a szellőnek
 Síve rajta s érzésnek
 Szent kevével megcsókolja
 A bimbókat sirmait;
 És a bimbók megfakadva,
 Szébbre nőnek, mint valának,
 És a levek rózsaszárnak
 Mely ezerte szébben
 Ékesítik lombjait.
 Melyek ekkor a virághoz,
 I néki bélegyághat hoz;
 A talacsóhoz nyom és komlókára
 I edes ajka bíborára.

Borzalommal néztek a komályba,
 Mely az erdőn torjong éjken;
 Elképedve, hájmeredve állna,
 A hi övönzt vesztve e helyen.
 Ah, pedig mily bájos éjkes
 Itt az éles — más világ derül!

Itt velem, te bájos éjkes
 Szép leányka, nezd tesszeledül,
 És ha felelem bánt, kedvesednek
 Jajd, hogy jöjön el veled;
 Őssd karod majd, őssd karjába,
 Bátorabb lesz így sinned;
 Hogy ha látsd a csodákat
 I sítkedés borzalommal
 Közlekedni jömi vágyval
 A erdei tündéreknek,
 Kik rebegve nagy danákat
 Megvarázsolok szellemajkkal,
 Ott a cörge kis pasaknál
 Kömpüjésűre enyelegnek.

Új le mellem, szép leányka,
 Felsün már a hold világa;
 Nézz előre, nézz a parton,
 Gyöngy özfi sötétlen arra.
 Mely-megáll a hűs forrásnál
 I meztársi sükörében.
 Ékes arcát, szép növesit,
 Szellokömpüjű sárkán.
 És enyelgve hátra patán,
 Újra majd meg vízcsobban;
 Am egyszerre oly merőn áll

I szerte néz - az erdőmélyen
 A zongorát hall s zengedését
 Firkosédes sejtelenként
 Erzi keblén ártócsigái -
 Túlma; futma, de varázsa
 Oldhatatlan köve tárgyá.
 És le kedves szíj leányka!
 Hallod bűvös hangjokat?
 Lány lebelűk suttogását
 Véléd hallani,
 Mely a fáknak lombos ágát
 Árvija versenyt dallani.
 Nem, nem az; lündercsereg!
 Szíj engedelgő szellemek,
 Kik dalolva költődnek.
 A jórashoz s elkebeznél,
 Hogy ha abban megfűrésztük
 Könnyű szellemtagjokat
 S megbeszéljük, nedvesítik
 Bemé ches arcukat. -
 Nézd, miként fogják körül
 A tanuslan örfiát;
 És a balga mint örül
 Amyi útjára ró miatt!
 Lány fülérkéi formak szíj nyakára
 És hirtelre állnak oldalára,

Jobbról, balról simogaját,
 „Jössz velünk - mondogaját -
 Jössz velünk sebb vidékre,
 Tappinves bő legelőre
 Elvisszünk mi teged
 S bútalán lesz elled!”
 Ah, ne menj el, örfiányka!
 Balga tünder hi a mélyre;
 Ott vadász les a borkorba,
 Tamaszkodva feyverére.
 Már elindul - de sietre
 A keszöröl most rohog le
 Bögve, bögve, elfaradva,
 Őt kereso' ékanyja.
 És az örfi mezejambék
 Edesanyja közelébe,
 Ki sivecs zarája őt,
 A halálba már menő.
 És a tünderhad csalatra
 Visszaleng az erdőmélyre,
 Hol vadász ül a borkorba,
 Tamaszkodva feyverére.

Ordas vad jó - szíj leányka!
 Miert remegsz te oly nagyon?
 Néj eljött már szalmánya;

Megnyugodni jó a bokrosban.
 Ő, leányka, őt ne féljed;
 Akad, rezilek én teneked.
 Szép királyfi volt réghajdanában,
 Szinte jüddöt kincsben, aranyában —
 Egysemlőre a királynak
 Örökös hercegnégnak;
 Am az ifjú indulatban
 Minis szilaj méh zabolássalan,
 És mi kénye, kedve lassa,
 Azt mivelte nagy hatalma.
 I volt egy övegy közelében
 A királyi palotának,
 Neki kedves szende lánya
 Jüddiréknek szépségében,
 I elvannulva a magánynak,
 Emek volt ő ibolyája.
 Látta őt a szép királyfi —
 I lángira gyule fel ifjú vére
 És szerelmee esde, kére —
 És midőn a mérszavakra
 Szüri keblet a leánynak,
 Minis a liljóm s róza helyke,
 Hogy ha hajnal csiója érte,
 Mire kitarult boldogságra,
 Minis a vadmehek megrabolta

Szüri keblet a leánynak,
 I hűségötleg odakapta —
 A leányka bánatában
 Egy szép holdvilágos este
 Magát mely folyamba ölte,
 És az anya nagy bujában
 Akkor mondott a király fiára,
 Szörnyű átkot, Isten átkát —
 I a királyfi neussokára
 Bujdosó lett s bujdosását
 Isten átká meggyerece —
 Ordas vaddá lett az erdőn,
 Hogy voviton rutijestőn;
 És azóta —
 Ektől egyre ostorozva,
 Jár a völgyön, jár a rónán,
 Míg nyugalmat hegynek ormán
 Nem talál, vagy cserjésekben
 Akelyt keres, hogy megjihessen.

Akad! mi vese üvöle, mi vese zajul
 Ő a bere söcsölő ormánul!
 Kürt riad, uszhangzik szürszoron
 A kanyargós völgyön, ormokon.

Töl barátom! fogjad feyvered;
Mert vadúrni jömi kell neked.

Már elültak a vadászok
I feyverők keiz csattanásra;
Elfoglalva a nyilások,
Jok vad robot ma halálra.
Lénn a völgében mint zajongnak!
Vérebünk, hadd, jelt csatol;
Es a jeltre, mint viharzó forgeteg,
Örreznának, örreznának az ebek -
Hangjok már vadera szél,
Nyomról nyomra úve, kajtra
Az iramló gyors vadat,
Mely eselen jobbra-balra
Szökve birtok elhatad.
Most hibukkan az iramló,
Kiss a feyver es golyó -
Ah, eséklyke vad,
Csak nyulauka, hadd!
Majd nemesb vad jó utána,
Gyors golyóink ere szánva,
Est kell, est elyeni!
Hoay tehene majd megülni
Izej vadásztorát,
Es hírese temi a tanyát,

I földicserni a vadász,
Ha megimi mello áldomást -
Vérebünk megim csatol -
Es a jeltre, mint viharzó forgeteg,
Örreznának újra az ebek;
Hangjok már vadera szél,
Nyomról nyomra úve, kajtra
A futamló gyors vadat,
Mely mint az ég villama
Mindelőbbre elhatad.
Most hibukkan - hol van feyvered?
Mert a gyors hoay nem tövöd? -
Örfe volt az könyü lesked,
Mint a szélvez úgy rokont el;
Még nemesb vad jó utána,
Gyors golyóink ere szánva,
Nem csatoldunk! - megsebzattan
Kajtanak most az ebek;
Mert előttük büszkebárran
Nem iramló, csak üget
A vadomak öskirálya,
Menne fölgyül koronája,
Kombukán a naosztaru,
I büszkebárran meg-megáll o"
Meghíorni a közelgő,
I megfengitni üldözőt

Agbogas szék szarujával;
 És utána meg-megállnak
 A vadomak fölverői
 S megmutatják, hogy vadaknak.
 Ők se gyáva üldözői:
 Ak aranyt reá fenik,
 Egyre üzik, kergetik.
 Mar ropog a golyórék,
 Jü csaholnak az ébél;
 Minden pillanatot
 Kozza a vadat —
 Most kibukkan
 És elrogyan
 Fegyverünknek tüze.
 Hah! golyód síven kalál,
 Birtom szóra az kalál.
 Nézd, az erdő szék vada
 Gyomrujában ingadoz;
 Nézd, miként az lélekvíz,
 Egy szöke még — önzestekad
 S elterü a szarukat,
 Agbogas szék koronáját.
 Érd legények, bátor ifjak!
 A tanzára megnyugodni
 Menyünk büszke öntudattal.

Kéj legényke, szék vadászai,
 Érd a kürtös diadalal!

Balesog a tűz s suslogva,
 Kozza lötyfanyásra kúva,
 Jül a vadnáj, a vese;
 És mi híven szék tűzünknek
 Néve síkralobbanásat,
 Várva várjuk éféjünknek
 És a romju eloltásat,
 Foglalunk helyt körüte.
 Érd munkára! hadd labozzunk,
 Melyő volt mi fáradalunk —
 Vén legényke, szék öcsim te,
 Bőtorunkból az ébélnek;
 Artán vidd el isatásra,
 Corgedó szék hős forrásra.
 S most nyugdat! hadd hiszünknek
 Hadd előző hős vadász!
 A ki letél ma királyi
 A lesőkön, a vadomban;
 A ki letél fölkeve hős
 A lesőknek, a vadomban.
 S for a túbor a nyugáiban
 Szives-és áldomásra,
 Felkösöntve, felriadva

Kemencinkert, szép hazánkért
 S egyben édes mindnyájunkért!

* * *

Lám az erdőh' ment komályán,
 Lombok tiszta, süvös árnyán,
 Messze heklő hegynek ormán,
 A jurtó paratnak árján,
 A jáknak egyes tövén
 Es a síklak mely üvében
 Más világ derül!
 Majd ha egykor útra kéltek,
 Messze, járhaszlan útra,
 Tamas, Rodva görcső vándorbotra
 S többé vissza már se tértek —
 A vadonban kereseték
 S söllyfa mellé temeseték;
 Messze heklő hegy ormára,
 Süvő lombok hús árnyába;
 S felhelyemre lágy gyepet,
 Tamasok, farészet
 Vankosomul segyeték.
 Majd ha az be fog gyepülni,
 Szép tündérek fognak rája ülni,

S edesrepen egyelgven,
 Lágy darabok zengedezven,
 Edesitni álmodat.
 És síromból söllyfa sarja
 Fog kirómi s koronája
 Lombosot len zöld levelkel;
 Rajta majd madárka fészkel,
 S a gról agra nökdicselve,
 Szép dalokat enkedve
 Új életre kelteni.
 És ha megró oráná,
 Gyönge galija vassag ágga,
 Büszke nagy sas fészkel ottan,
 S regidőből meglonolton
 Kapbanero saspiakat
 Költ ki rajta s meglonolton
 Cateogin a bércek ormát
 S fölvezeknek zord hazáját —

Es ezek hogy végbenemnek,
 A kölönök vándorlattelke
 Megpihen a sírnak fáján
 S elmereng a regidőbte.

II. Ének.

- Találkozás -

A régidők homályiból,
 Hol a regevilág honol,
 Halljátok hát a dalt, az éneket,
 Milyen zengi a történeteket,
 A nagyodás rejtélyes dolgozat,
 A miképen éltek a külseket ad,
 Megnyitva erdőt s vadont,
 Az agg romokba újra éltek ott,
 Selüve ének rémít,
 Az égbe fénysugárt derít,
 A síroba fénketek ércent, szerelmek,
 A jőre dicsugárt, babért hörítet -
 Halljátok hát a dalt, az éneket,
 Milyen zengi a történeteket!

* * *

Erdővidék! oh hadd meresszék én
 E sündérsaj bűvös völgyén, hegyén,
 Miket borítanak völgyek s csereh -
 Sündáruton verző zöldrevelék.
 A főkeltő nap elő szára

Erinti most az éhes lombokat,
 Miket az esnek csendes alkonyra,
 Lágyan susogló szellofuvalat,
 Bölcsődalát rebegeve kéjfel el,
 Elaltatva bűvös zengésével.
 S aranyló szálait a napsugár
 Lombok köze belébe ereszi már,
 Minst sündérszálait művésien
 A lábcsövesre halkan csendiben
 Egyikről másik ágra fonja át
 A gyönyörűes jökecska, énmagát
 Ringatva tegelőts s kálóján,
 Ah ott éhez megbirya-e talán? -
 A fénysugárnak verző szálait
 Fölkelték csöben s kálóján
 Imár a szörri kanyos dalát
 A völgyfa legnagyobb lombjain
 Ringatva kedveléssel öte magát,
 S szétröppen csöben nyitogron szárnyain
 A levegő his madársereg,
 A fénysugárt hősönve meg.
 A büszke sas is csattogón kirout
 Talombok mélyhomályu árnyiból,
 Assurran a liget fölött s legote
 Eles szemével his taláiból
 Ördára les, vagy vijong társival

Kiket a regkorany szinleu kicseal
 A z eji rejshely kodhomalybol.
 A vadgalomb is buigni herd mar,
 Tolosse larsa szaruzcattogva shall,
 Elbugya sine buyat, bonatat -
 Jan kitesegot sirat szeginy,
 Magut mely fajdalomnak adva at -
 ki tudja? ah, csak sejtsem en!
 I foledred almibol a skende esiz,
 A tenzeli, vorobca, cinke is,
 A janty, a sarmany, a kenderike
 I oromenekre kel mindegyike
 Eschuck fon a lombos agakon,
 Vagy agbogas novisu bshokon.
 Bubuadalaval ota a volgy oten
 Megszolal most a csattogany,
 Ihabir maga oly hided e szesiny,
 Minden gyonyorkodik dalan.
 Egy jill amatra esend lezen korilse,
 Mikent nagy imyot ha ulne;
 De csakhamar hazalmas kar szamant
 A dalba most vegyul, belibialt
 Esertoroktal a madarszeg -
 Viskonzja a vidiket tolni meg.
 Es korberithant coyet elven
 A fahra kusava gyorfau, komyeden

A tarka harkaly fulserto sava,
 Es mintha volna erces baid foka,
 Nagyot koppant a torsek oldalan,
 Mersfordre is elhallik or talan.² -
 I a mesze-bokrokou esiserve il
 A sorclily, orgonagygu hozul
 Gyongedel. edesen hivo savara
 Bi szalmasan fellet fovalwa janya.
 Es va foledred a mezo;
 Megmordul a gorony, a kant,
 Ijedve shall fol a passirta,
 I mig nyuzsg az elet ite alant,
 Deugo szarmyakra kelve o,
 Dalat elrengi es elirya,
 Amint hided sivit orom,
 Vagy bonat eri, s mint a hong
 Az ersek hu hidedoje:
 A dal siveneh lukrozoje.

I mig egy cseveg, zajongva sot,
 Nem fogva hi daluibol,
 Erdon, mezon, hegy-volgyeken,
 Alant a fak loven oly neszelen
 A buszke nagyvad atvornul,
 Tajlarsival csoportosul:
 A deceg is nyulank sarvaschen

Elöl megy, szaglál és jár el,
 Egy-csaj vilám lobog fel örszemén,
 Nehogy uel s ármány ejtse el
 A szaj sudar ünör s hűbbeket,
 Kikre a him kávédiul hűm kövör,
 Míg el nem erü bírtos menhelyet,
 Kova nem fordithatja kemszemét
 A cselövö" vadász! És elvonul
 Kedvelenül, borongva zordomul
 Az ordas, vadkan lag odúba,
 A faradalmak üzik ői oda,
 Remélt prédát, éllemté csajre
 Az est komályiban keresve
 S a jitymaltat derengő" fényivel
 Meg egy fogásra látogava el;
 A nőtegy farkas meg tovább időz,
 Hahogy szakmányul esnek kán az őz,
 Mely ok felji, veser nem sejtőre az;
 Ugyete kömyedien sötök, lebeg,
 Hogy alig zörren meg a lág karaszt
 Alasa is csakis a kemszemek
 Szélik jövését tükör léskelzen,
 Hol mordulastlanul, nagyvendesen
 Beványa — míg halakra tör reá! —
 Amott az álnok róka meg-megáll,
 Orzok terhével megpikenne, bár

Közel van a piastanya, ková
 Elrejté szem elől azt gondosan —
 Ekeg prédája bírtosira van!
 A zaja srinten elsiet
 Keresni bírtos fekhelyet,
 A felénk nyúl is gödrök is,
 És hogy ne lássa senki más,
 Belihelyekedik nagyvendesen,
 Hisszi szegény, hogy így elrejtve van!
 Csak ugy nyűgöz csajre nindita a talaj:
 Turran, sikamlók át esernyi faj,
 An örök celfogásu serege:
 A fürge his menyét, evet, jölye
 An óriási uer üregtövébe hat,
 Vagy kömyedien a törzre fut, szalad,
 És agrot ágra szemkapráztatón,
 Miként hacsak repülne, átoson.
 S eköbén a sugarfegy szálait
 Melyebbre söve, nindent elborit:
 Megmordul a karaszt, szaraz level —
 A millió bogárka ülla kél!
 A nagyvodalmu hanoya s mehsereg
 Némán és döngöcölve szállja meg,
 Mint ostromló kemény hadak a várt,
 Hogy gyítkön fenyés kinyort, illasít;
 És a kaptárba, az a hangyaboly

Nakhariba kecu iragibot
 A jaknak evarant i mi cak
 Neki morssangi lapok ad.

A fenybozarka turrubintya elhal,
 mely kiirdve erdo- s eghomalygal,
 Leqorse az, az utra orul alle
 Gisolato his lampafeny evarant
 Julagisot chip lestverinek,
 Nchovv vesselybe, torbe esenek,
 Midon elclmet, lapok orajtenek.
 De meg a fothabon s ota racyog
 Ak esti harmatayonay es amyn sok
 Szegeny bozarka elve-halva fogva,
 Finom seghemzalakba kotve, fonva!

A tengerszem az erdo" kozepeu -
 Mino" csodas e kristalyista feny!
 A hajnal jirja furdik benne meg,
 Gyonyhabjai azert oly fenysek;
 I mi ott a partok szelcu uax racyog:
 Virito' roszak, kosim-liljomok!
 Ez is megnepesul. stranzhalak
 A fothimen enyelve jabsanak,
 Es a jirolo his boqyoskenet,
 Mit sau asroppenon tukrebe est
 Egy-egy madar, elkapva ekefen,

Swab lebeqnek, gyorsan, neszelen,
 I hatan egy el- s utsevedo iralyt,
 Mely szarnyurotva a tavon csap at,
 Billant meg seblen vizga orseniek,
 Kulota nyitkent mar s feneben ok!
 I ha hangosan gagogva szallanak
 Gyonyhabjai keri a vadludak,
 Gyemant-gyuruk ovednek cayben az
 Az erdomilynek e csodas tavat.
 I ha habozog a veszes occan
 Tul szar s szar mertfoldon s talan,
 Fuhren kelven hullamhabok,
 A vii forrongva habozog sustorog!
 Es ota a volay oten a esermely
 Oly komzediu csorogve lity el,
 Takadva sikla mely uriben,
 Kristalyiszeo kiontre boven.
 Im iten is pezego" elto jakad!
 Eloliam feliso" szomjukat
 Ide siet, ide gyulekszenek
 A felent vad s a gyon madarsereg,
 I hatan elusi s e szomjukad
 Eymast, nime felsete, kedves gondolat,
 Ak ujra vizrajon es vizarsale -
 Udito enyhet mert csak ite talal!

De ah, ki jő a tengertől felé? -
 Az erdőmely bájos lümdere-e?
 Oly délceg és oly könnyű lépte,
 Mint a madárnak lebbeneise,
 I minne egy hiruok fényes szárnya
 Aranyló járta leng utána;
 Hosszúfűtök ruha lakója
 Aranyosan ékesíté tagjait,
 Mily derékát rózsás szalagja
 Övedni s komlókot fátyal borít,
 Mely a szelidség angyalarcot,
 It regszelődél viva karcot,
 Megvédi és megörzi hűhívén,
 Nehogy érintse lebbeneisével;
 És mégis ah, a csillagfényű szem
 Milyen a fátyalon - hisz oly közel
 Van ő már hozzánk: Gizela!
Deányvár ékes aranya. -
 A tengertől hoz eljöve,
 Hogy fogadását válassza be:
 A kis aranycsirkos halak
 Kezéből lápot kapjanak.
 És int legott a szolgálatnyak,
 Ki ő követni van hivatra,
 Fehér kosárkái víve, hozva,
 S csöben lehull a kis kosárnak

Tinomszövegi lakarója,
 Mely elfödi, megvédi, oja
 A csöbeajlót kardos morzsalékat,
 Kenyer-, kalász- s más cselhulladékat.
 I min alig lép a báj Gizela
 A tengertől partvirányira,
 Már s jölszmerik a jötevet,
 Körütrajongnak aryan, csöben ő -
 De lám csak viz a halnak eleme;
 Szegény, halálát telni hívüle!
 A báj holay azért hívörja
 Sietve, mit nekil hozta -
 S gyönyörűt néz a kabó lóra,
 Látván lükrén lebegni ott
 A farka, fényes, fűzge neje,
 Milyen kaphorja el az eket,
 S amint elegli a falatkát,
 A tere máfoknak engedi át.
 » Csak nézd te, Erzsike, a rendet -
 Szól most ezüstcsengésű hangon,
 Báj mosoly lengven az átkon,
 A kedvenc szolgálatnyhoz,
 Ki újra egy kosárt hoz -
 Melyet fogassanak itt az eket,
 Ezmas elöl kiternek csöben
 S mindcayik a hátterbe lebben,

Mihelyt elnyerte morzsáit! "
 A lány válasza nyissa ajkát,
 Egy szót hűlőn, nyájasan:
 »ki ne hódolna ott keszsejében,
 Hol így kegyes és szép keret
 Oszlat ki az ajándokot,
 Melyet nekik oly bön hozott
 Az anyagi sünseveset? "
 »De lám az ezzel áldott ember -
 Iscliden szót Tizela - is nyer
 Az égtől jó, kegyelmet, áldást,
 És mégis üldözi az egymást;
 Tripszeg gerjedez sívében,
 Ha lányi tarsas ő bőségben;
 Jól annak vesztet s okozza,
 Áldás helyes rá átkozóhoz. "
 »Cudálod ezt, jó asszonyom! "
 Hiszen az cédok sok nagyon,
 Mi itten az embert veszteti;
 Meg azt' eszfélik szeszégyei,
 A miket hódol, áldoz ő,
 A szenvedély s cöyre nő
 Sívében búrján, fehéreslennül,
 Milyen még sive gögje s vevül:
 Kiki kével buzog,
 Hogy több s nagyobb

Levele, mint a minő
 Valóban ő! "
 A minie chepen őt kis váltamat,
 Gyönyörrel nézve, az aranyhalak
 Milyen sikkamlanak el, föl s alá
 Uszkálva a mely sóvak habjain,
 Tan csabó linderfő varázsolá
 Oda? - a tengerszem túlfartjain
 Egy hőfőher szarvasúró terem,
 Körülcsin s oly otthon leszem:
 Itt fő sima tútrében nézi meg
 Először is nyulánkszig terméit,
 Majd lehajol s delcegen fejt
 Főleje tartván, a gyönyörűt
 Fűrészelti föl-főlkintre,
 Ha vész s veszték körülte minis-e?
 De túl a parton ott a kölgyek
 Nem vesztiközön, de a gyönyörűt
 Főleje hozzá átkintre,
 Oly mordulással s némán állnak,
 Csak sikkosan egymásnak intnek,
 Nehogy e ritka bű - s varázsnak
 Engeszeit idézék őt elő -
 Eltűnjék a Deli szarvasúró!
 De im a távol kékű ormokon
 Megharsan a vadaskürt riadón,

És mint a villámfény legottan
 A kesűs szél s föllobbant,
 Tüles hegyre néz, körültekint,
 A hang felé fivér, fejével int,
 Miként ha mondani akarna:
 „Átváltozom nyílgyors madárrá,
 Oh lüderkönyű lesz futásom —
 Még élni, korán élni vágyom!”
 És újra sürög a csöggel,
 De szomjat ottani most már siet —
 Aztán a hullámok közé rohan,
 Megfürdik gyorsan s újra kinn terem,
 A víz tükrén kéjleg megiut a szem,
 De csak rövidke pillanatra már,
 És könnyűtéve mint a gyors madár
 A erdőmely felé úgát —
 Vagy tán csak szárnyakon lebeg?

I a kürtnek búvárs hangja egyre siet
 A távol hegynek bércei ormira,
 S közel-közélnél rimdegyre hangzik ar,
 Majd haru riado, majd lacy panas
 Nyögésének jelzengő s elhalón
 Mély vótayken, magas hegyormokon.
 S Fieda, nimsha megbüvölve volna,
 Éléntek baj s veszélyre nem gondolva,

Marad, idős a tónak partjánál —
 Márványoszoborként mozdulatlan áll.
 És ime egy sílaj vadászcsapat
 Terem előtte — és e büszke had
 Elén egy délceg ifjival,
 Ki őt üdvözli e szóval:
 „Togadd, nemes síj hólaj, üdvözletünket!”
 A vérszelen hozott e helyre minket;
 De e kaláktörés azért nekem
 Örömlélő s oly becses lessem!
 I ha teged esdősöm nem sértne meg,
 Mondd el nekünk, mint üdvözöljétek:
 Bajtis lüderre vagy ez erdőmelynek?
 Vagy asszonya e ritkaság vidékek? —
 S miig hodolón bal lüderre
 Ereszkedik előtte le,
 Mély kisélet s hídolatjelül
 A löbbi s varázskörébe gyül,
 A bajis hólaj chipen választott:
 „Kéj föl, vitér! megismerintne hód,
 Akoray lüdernek tarsánál te engem
 S megsértene nemes övéresemben,
 Ki nem káprázatos esemél után
 Indulva, de a szent vallás tanán
 Selkembem megnyugodni kéis vágyok:
 A Dreu egy s örök — s az angyalok

Az ő szolgái földön és az égben,
 De minden vagy varázsló minden: "
 „ Aphidrot e böles szödat bámulom -
 De enged, hogy tovább ne járjék azt;
 Csak egy sivélyg kérdésen vagyon:
 A szaraz lomb s fonyado karaszt
 Szarvasimó-nyomot mutat nekünk,
 Mellyet alig kísérhet már szemünk,
 Oh, könnyedén érteni a talajt,
 És ez az ingerelt, utána csalt -
 E mindenek vadat nem látad-e?
 I ha látad, imren mily irányt vezet?
 Már harmadnapja üszül szemled
 Ténye, nagyon s világg, éjken,
 Meg is villant a tavol ormoson,
 Olyan fehér, mint hósim-lélisen. "
 Tízela rögtön elémult e szóra,
 Szívben kelvén szörnyű kürdeltem:
 Ha bíbor a sika a valót hiszolja,
 Utána ront e had csuszoriben,
 I zsákmanóval éjti el a szép ünő -
 Mely búbanasba döntene ez őt!
 I ha edes ajkán zengne álbeszéd,
 És még inkább megsebbi orzait,
 Megszégyenülne önmaga elöte;
 Azere hűtve így közönséi őt;

A délceg ifjút és sivélyesen
 A fátyolt feletolva könnyedén,
 Ez hókerietől rögtön visszakullt
 I alóla csyben mondhatatlanul
 Szép arc mosolyg s olyan sugar szemek,
 Akarogva föl, réa tekintenek,
 Minőket ő soha nem látta még,
 I láthat csakis a villaggardag ég!
 Ily síkora nyírá ajkát válaszul:
 „ Ilyő, hogy itt en üdvözöljélek,
 Jó ifjú, léged s hős nyelvedet,
 Kie e föld és rajta ő az ir,
 Mily szöba én veled bocsáshozom:
 Leveg üdvöz hát e terem s tájában
 Mint vendég s pedig vendégemül!
 Orvend ifjad szívem vegekelenül,
 Hogy egy elfarado ifjú s honfinak
 Szobáim kényelmet nyugtandanak,
 És tarsidat megvendégelhetem -
 Váramban van elég tágas terem.
 Divafomat, hiszem, hogy nem fogod
 Megvetni, ifjú! " - „ Mint parancsolod,
 Akéj hősienik minden itt hűven."
 Eszt szavába ifjunkt hűrdelen,
 Alig tudván legyörni most magát,
 Hogy, hallván Tízela büvő szavát,

Mely ártogya siveu, egész valóján,
 Imádatul zimis elje hullván,
 Ne valya be, rabjáná hogy kére —
 Szívünk minden érze övé!

Girela most vendégivel, a hű láng,
 A végső morzsákkal s kőszóval
 A lengertő kezes lakóinak,
 A ön vár magasztó orminak
 Bérces fokára fölérnek —
 J erdőt, tavat, üvöt felednek!

III. Ének.

— Három részeg —

Az erdőmelyben ott az ördök
 Korából állnak korhadt törzsek,
 Exoranyi inda is vad ihzsalag
 Szövevényes hajlésu ifjú, agg
 Szálariót sürim befonna, folyva,
 Mikéntha mesterher alkotta volna,
 S virággal elborítva éhesen,
 Bájillatot lehet s mint lány segyen
 Simul a törzshöz és ujlelet
 Varázsol rá az éh, kikelet.
 Ez ősi törzsek enyhe árnyában
 Elaggott remete lakása van,
 Moko béréfok ürök vájva,
 Mintha örök időktől állna!
 A sok elödnök élése
 Régruzadok története;
 S örök gyamánus egymásra száll —
 S a mostani hűs ére lakja már;
 Szakula, mint a hulló hó, fehér,
 Kullámofan egész övéig ér,
 Kemény, vastag darócukhat isel,
 Meretlen és sarutlan lábait

Erdősös s kavir mardona fel.
 A felhely csak moha és szikla itt,
 Ezek pánnya, vankora,
 Pihenni rajtok ideen szokot.
 Talaja s süken telik,
 - Eze nagy hiványa szigora,
 Mit onnaga eli szabot -
 Sa csörge emek gyönayei
 Fölego" nyomai elverik.
 Az izen cikik: kőre, alma,
 Apok kertenek dús termékei,
 Miknek javat a vár urának adja,
 Magának his reszesket tartva jön
 Sa kerti vesemény, földesig, gyökei,
 Miket időnkün öntöz csörge is,
 Aka meg-megárad dús csö vizetöl,
 Leszignán az a tavol beretcsökröl.
 Aldornak hívja őt, ki ismeri;
 Mert aldos o" valabaa is, a ki
 Jüvet, esit a jónak szenteli,
 S kiválon Gizela hü gondjai
 Legfőbbje - itt jön epeu o" s vele,
 Ki jöme más? kedvelije, Erzsike!
 Az őz üdvösi a kezes jövöt,
 Hét nappa már ma, hogy nem lássa őt!

Teleje nyujta jobbát Gizela
 S chepen hangzik csengőszeg sava:
 » Joka nem laskasalak, jó öreg!
 Mert horram ritka vendeg erkereti,
 Kit en, nimis tartja a magyar szokas,
 Meg is vendegelik - lakmarozas
 Vole három nap s három éjen át,
 Ki is jikente, velem, ide magat
 Az ifju s nagyhuségü neje,
 Melly elivedve jöt e terre. "...
 S elmondja most híven s örömmel
 Mindazt, jövalva Erzsikevel,
 Mi történt a lefolgt napok alatt -
 Sa mi talán mégis isok maradt,
 Az: ifju szive egyet dobbanása -
 Oh, vajha sirjat csakor ez ne áva!
 Am Aldor, az őz remese savára
 Nem válasszol - de ülvén sirt fokára,
 Magához inti a kezes leánykát
 S illy szóra nyujta meg legottan ajkát:

» Három árva lányka méné
 Kis kosárral karjukon
 Epret szedni, ide epret
 A hívni harasztoson.

Megpihenve a ligetben,
 Ők éljé engedelgnek -
 A lányok csak magok közt
 Bátorok és beszélnek!

» En ha volnék a királynak
 Szobalánya, azt tudom,
 - Mond az egyik - volna akkor
 Szép ruhák sok gazdagom.

» Főszőlánya ha lehetnék,
 Lenne ám sok jófajlat! -
 - Mond a másik és utána
Lenke így en így szavat:

Ő közöttük a legifjabb -
 » En ha volnék a neje,
 Lenne majd aranyháji szép
 Kétszáz édes gyermeke!

Mond azt a lány és szeliden,
 Még nem érte, mit beszél;
 És helyéből mind a három
 Gyóron egyet vedni kél.

Csak hiszelve, már plédre
 Váltak egyre a beszél;
 Amde titkon megfiarcsik
 A lányok mindcsapikét.

És mi több még - a király volt,
 Ifjú, bátor és szép maga,
 A ki minden szót az erdőn
 Megfiarcsik, meghallgata. -

Másnap mind a három úrra
 A királyhoz hívatik;
 A parancsnak hallására
 Sajádoznak arcaik.

Ifjélelem közt megjelennék,
 Ah, mi vár rajuk itt? -
 Csak titokban mondják ők el
 Kéblök aggodalmait.

Hám ki merse volna himi? -
 Oh, kegyes, jó a király!
 Szól hozzájuk ő legottan -
 Gondolatjuk s megáll:

„Ti derék, jó árvalányok!
 Már ezennel rólatok
 Nagy, királyi kegyelemmel
 Gondnokdri en fogok.

Nálam lesztek mind a hárman:
 Szobalányom te leszel,
 A főszó te, s Lente, léged
 A király nejévé lesz.”

I mint király mond, szent igazság!
 Nagy lön, mint kimondatik;
 Mert lesz a három árva
 A királyhoz költözik.

Felcserélve ohajtásuk,
 Mind a hárman boldogok;
 És a harmas üdvözölte ah,
 Lentei a legnagyobb!

Am a testvér boldogságát
 A keszo" irigydí;
 Et mik voltak arvaságban,
 Ök imár nem hívei.

Az iriaség lelke szállta
 Meg s kajarság lelkeket;
 Ő legifjabb s mégis árno"!
 Est elűrnü nem lehet.

Alkalomra vár a bánó
 Ket testvé, az égve vár;
 I mi az önként most elölkök,
 Mint hívánták, Láva áll. —

Ellensége lámada meg
 Egyik se ver elvél,
 Sa királynak ellenével
 Rogyon sibraskáltui kell.

All a harc — a háború sok
 Bajnokot már elnyele;
 De babert meg homlokára
 Egyik fel sem tűkese.

All a harc a vermerőhöz
 És csatában a király
 Egyre hírd es egyre harcol
 Kúséges bajnokinál!

Es e körben a királyé
 kétsz' edes gyermeke
 Szül világra - nagy aranykaj
 Ekeis mindeszeiket.

» Most dologra - mind az egyik -
 Most boszorkiuk meg magunk! »
 I helybenharagva válasszol ez:
 » Mindent elpalástolunk! »

Es a sűrűlen keszvérek
 Fiskon a két gyermek
 Elorován, ebkönyekkel
 Cserelek föl helyöket.

I elikkassván, irábe sörja
 A fűs, a his leányt -
 Amde Isen harja védi,
 Oja a hidedhe part.

Mert a víz felháborodva,
 Kullámok közt sűrűlen,
 Mintha "bolco" volna harja,
 Aniganya a vízszinen.

Agg kalászjó" s látja öket,
 Kalós a habokra vet,
 I mindhatalan nagy örömmel
 Meusi a két gyermek.

Amyi gonddal örzi, védi,
 Kiszéggel fölneveli;
 Szentül van küldve a két
 Testvér gyermek öneki! -

Eljutsa e körben a két
 A királyuk jülete,
 I hallatára nagy haragja
 Mint vihar s vész lesz dühke.

Momban ad azért jaronusot:
 Míg a hadból visszajó",
 A mihet szült, az ebekkel
 Bepalásztarék a nő!

I mit király mond, vegre harjini
 Are ezer két, har siet -
 A segeny nő oly kajánul
 Tal köze 3 kesztek!

De hiába fáradoznak;
 Mit napközé építnek,
 Összerokad az s halomra
 Hullnak éjtel a kövek.

I mindhiába sürgeti a
 Két lester munkásokat,
 Láthatatlan kez gátolja —
 An előbbre nem halad!

Mint lehetne őt elcseszeni,
 Ez fogadjuk, más uton:
 » Ússzük őt ki a hazából,
 Az a konyhatáron! »

Izól az egyik és helyesli
 A nővérek másiha;
 Es legott király nevében
 A parancsot osztata.

Merté ize a hazából
 Merre az ifju szék anyja;
 Könyje hullik, nagy keserve,
 Mindhatatlan bánata!

Merre bolyongva ismeretlen
 Férgek, katarok;
 Merre nagy erdőn, rengetegben,
 Völgyekben, lapályokon.

Uitarsa kez ajolija,
 Kuséges kis ebei,
 Mind a kétes oldalánál
 Lépten, nyomon követi.

Eilen, szomjan így bolyongnak
 Együtt harmadnapja már;
 Oh, jóideg volna rájuk,
 Aldás volna a talál!

Most egy csergő kis paraszton
 Ashaladva meggiben;
 Edg, álmú il szemire,
 Edg, hollen, végtelen —

A csatából a király s
 Kirasere arósefen;
 Homlokát babér öveddi
 I koronája fényesen.

Izej' dalokkal o' fogadja
 Kedves nife, sok hite;
 Gyözedelmien a királynak
 Vaj, ki nem övendene?

Minden övend - csak a hönök
 Keblés üli ajkoleu;
 Fiskoson, miként beszeg fat,
 Fereg öli süntelen.

A bánatnak mardosása -
 Sive faj a hivésért;
 Még ha eayser megválskama,
 Erte adna mindemet!

Taj, vigalmak, pompa és fény
 Válsja egymast körüle,
 I bárta ajkán lenz musolygás,
 Nem öülhet du' sive.

» Merre valék ah, ogy keayelen!
 Antha büntelen a no' ?
 - Mond sokajka nagy bujában,
 Fisks bánatában o'.

De csaldul a leányok
 Egyre mind körülesik;
 A királyné büntesice
 Még keayerek hírdetik. -

Evet mulak. A halasnak
 Növednek ayermeki,
 A juu, a kis leányka
 Vajni kedvesek neki!

Ipejegönek parja nimesen,
 Nimesen het onagba' sem!
 I kiviek jóaga eayker
 Fül- s felülall mindenen.

Mint eay tön het rosz abimbo,
 Ogy hasonlo' a fi s lány;
 I aktyok s csodalvank meg
 Siveik öshangzatán.

Elvonultan clack o'k is
 A derék halász körül,
 Faval a nagy zajától
 Önmagoknak eaydül.

A jún a haló vécni
 Gondos imár s oty úaxcs,
 Es a lányka kék ebédje
 Jörsen, oty kellemes!

Ah, de minden földi üdvnek
 Egyszer vége jár, szabad —
 A halász végbuznisókkal
 Ülven a lángot s fiat —

Újra árva mind a kékő,
 A világou senkijök!
 Engliseni a keservec
 Csak imával györik ök.

A halomsa a keresztet
 Férdecelnek ök híven;
 Jötevőjök csendes álom —
 S szent béhiben ite jihen. —

Buzgalomba elmerülve
 Férdecelnek eaytor ite,
 S im ijedve felszökkelnek,
 A utván gyorsul lepiút

A közelgő férfúnak —
 A hi jön: agg remete;
 Es szavára csendesül a
 Gyermekek félték síve.

„Arvaságotok gyámolója,
 kedves-éds gyermekek!
 Ha apát elfogadtok,
 Majd eszentül én leszek.

Jóbarátom volt az elhunyt,
 — Mond remegve most szava —
 Míg zarándokolta jártam
 Messze földön, elhala!

Szól a szék, öze korrajök
 Es az árva gyermek
 Oty bíralmas, asadánál
 Korra' föltérintenek!

Jobbé el sem távozott már
 Fölök az öze férfi;
 Jó apát nyert benne eaytor
 A lányka, a jún.

Jóra, szépe is nemere
 Szüntelen is okosá,
 Mit nyabam csak tapasztalt,
 Hogy szívöbbe oltama.

Egyeser egy szolót hoztájok
 Egy szép csendes alkonyon:
 „Három szépség van a földön,
 Gyermekünk: boldog nagyon,

A ki birtokába juthat!
 Amdé ritka föld fia,
 Menze-lávol azt becsüven,
 Ki belé nem járada.

Csak a süggédellen ember
 Lelkesi s szerzi meg.” —
 Es’ h’ó” vágytól lelkesednek
 A fegyver” gyermeknek.

„Lutheresi, megalálmi —
 Mind az ifjú — en fogom,
 Bár végére a világnak
 Kellne is vándorlanom!

Csak te mondjad: merre menjek?
 Merre? kedves, jó apám!”
 „Teged én is hűn követlek,
 Édes bátya!” — mond a lány.

A derék fi ment tegelő,
 A leányka honn maradt;
 Ha hiába jár a bátya,
 Memie csak úgy szabad.

Kapcsolore lirt az ifjú,
 Konan útra indula;
 A menőhöz az apának
 Es’ tanácsot szözasa:

„Hogy ha folytat a kesyre,
 Mely kies kelencze hár,
 Rajta meghonolva vannak
 A vhar es’ egi vész;

Egy tavasza lün’ eléd majd,
 Tényes, nime a napsugár,
 Azt himéd, éjente a nap
 Gyönyörködésü nyugni jár.

Arra tart, habár a gát sok,
 Mert jár a föld a vidék:
 Busza, síkság, erdő, mélység,
 Bojtorján s tóvis elég!

Kiszokt foghat elsurranni
 Tépve lábaid alatt -
 Am a szél elémítetű,
 Bár mi az, ne hagyj magad.

Jól mi több: két borz orralán
 Állja majd el úradat,
 Szörnyű, rémes bődületes
 Mind a keszű radszalad.

El ne remélj! Csak előre
 Menj te csingdeselenül,
 A ki vesztben rendületlen,
 Cél az érkei egyedül!

Mind a jámbor őse beszéle,
 Ugy talált a Jün;
 S már-már homlokára füve
 A Diadal koszorú.

De a rémes két orralán
 Oly dühös, oly szörnyű vad!
 A Jün rá öreborzad,
 Tetováz a gondolat -

Kiszokt fordul, melle gyorsan;
 Amde lépe megmered -
 Mordulással, ördökléssel,
 Vesztes kőszoborra let. -

Kétre két melle s a banya
 Kiszokt mejszem, mejsze jón!
 A banya egyre sötét,
 Kéj szemében ég a köny.

Jim bucsut mond az apának,
 Gyorsan a nagy úra kel,
 Kőgy megküzdi ő a földnek,
 Egnek ársz vesével.

Ő a "három népség" vonja
 És a banya élete;
 Ha vesztében ez forogva?
 Éste ver, doboz sive.

És a lányka ingadallan
 All kemény kiérdelmiben;
 Még a rémes két orralán
 Sem gátolja lépésben.

Ás igéret ment földere
 Sérülélenül jutott -
 Vaj, hi festhemi híven le
 Et mondhaslan boldogot?!

Szép madarka bajdalával
 Első üdvözölte őt,
 Jászadován ez s engedelven
 A dúslombu ág között.

Kis Arankát a dalának
 Hangjai elbűvölék,
 Emnyi szépet, emnyi üdvöt
 O' nem látta s érte még!

S egyre bajosabb a dal a
 Kis madárnak ajkain,
 Mely szelíden megszömul most
 A lányka vállain.

És csodák csodája! ekkéj
 Erősen szól o' imár:
 „Vajmi boldog vagy lányka,
 Ki e földre jushatal!”

En, vagyok az első szépség,
 Egyből nyertem tollaim,
 Janygaloknak éke nyelven
 Szólnak zengő ajkaim.

Nézd: amott a kis Lavarcska,
 A szépség másodika,
 Szemvedőknek tiszta könyvet
 Kullasán az ég maga -

E szép sikklatómederbe,
 Gyönyörű habja rag leve;
 Itt ez arany-almafának
 Pus gyümölcsé, levele:

A szépségek harmadika,
 Mert ez a jótesemény,
 A mit ember véghezvisszen,
 Bárha gardag, bár szegény.

Boldog vagy, leányka, boldog,
 Ki e földre jushatal!
 Vajmi riska, ki e távol
 Údv helyére jut, talál!..

Jay beüle a kis leánygal
 A madárka. Majd neki
 Agas tör az almafáról
 I vele megmerítetté -

Ki üvegjeit törzéből,
 Játván, hogy lovolja meg
 A hóbálványt, tőle ez majd
 Nyer legott új életet.

Jay Aranka így cselekvék,
 Es földet rá a hó;
 Járt karokkal forja álsal,
 Csökjával halmozsa ó;

Mert ki éled, az testvére,
 Kit imár megkönyezé -
 I csalogóbb legyen s örömele
 A madárka éneke.

Most karolva úrra indul
 Jay Aranka és Jero,
 I velök méne a madárka,
 A kivülök röpléső.

Es a remes két orzslán,
 Most kikelve feleliből,
 Kő ebek gyancime utánok
 Meey hatalmas örömele.

Kiszalrove tart karokkal
 Vár rájok a remese,
 Kő keblere hull örömmel
 A jövök mindcsyike.

A madár feleje röppen,
 Megsimulnak a vadak,
 A hozott ág nagy fe leje s a
 Vízcsöppéből só fakad.

Minden oly szeg, oly regezes,
 Boldog is légedit!
 A szerezit szent varassa
 Kezpi az a síveket. -

Tárcsere a királynak
 Ezt hozta már az idő;
 Engélsz nyer bánatában,
 Bár feledve ninsz a nő.

A szék, a kizártak!
 Erte keble még dobog —
 Újra gondját sok intéssel
 O vadúrnak eldobog.

Harsan a kürt, darda, nyíl peng,
 I följédve a vadak,
 Mint a villám erdőmélyre
 Szerszei iramlanak.

Erdőmélyre verző vaskant
 Gyonfutanna o' követ —
 Ösvénye levelet, virratérni,
 Bár ohajja, nem lehet.

Kürtje harsan, de hiábán!
 Elhangzott a kürt szava;
 A király bár merre fordult,
 Választ rá nem hallhata.

Meg, boldog — s im edesajku
 Legy madárka ott közel!
 Mondhaszlan bajvarással
 Lombos ágou cüchel.

A király hall s egyre jobban
 Bámul edes hangjain;
 Büvölés, bajvarassa
 Akrege sive kurjain.

A király néz s a miket lát,
 O' el- e' megbüvöli —
 Mint a nap sugar szarognak
 A loviznek gyönyei.

A fa ott dísz szép gyümölcsével,
 I mintha volna simarany;
 Gy csodálat o' nem láta,
 A király büvölve van!

Amde nagy lesz yedelmé:
 Két oroslán rémesen
 Aont feleje s vesszőkőian —
 Im Kranka ott terem;

Iste teremnek oldalánál,
Hallván a vad bődülést,
A júnus az őse legottan
Elhárisni most a veszt.

I közbefogják a királyt őh -
Elfeküsznek a vadak;
I ajkai a remesének
Igy s chepen szólának:

„Üdvözölve légy, királyunk,
A ki hozzánk érkezél;
Vajmi rég ohajtra várunk -
Kings körülled itt veszed.

Üdv s boldogság hazája
I a tied e föld, e hely;
Kü szolgaid mi mindnyájan
Láncink exclamivel.

Nerd e lányskat oldalamnál,
E derék, e szép fiút;
I nerd a júrta, vállakra
A gönyöbe mire lépne!

Go'király! te nevzed őket,
A keszű szep gyermekek;
A aranyhaj segyne, che
Csalhatatlan jel neked.

I his se csykor elhasítál:
Im e bajos hi madár,
Árvaslánság jeldaképe -
A szelid nő iten áll!

E s szóra a madárka
Csyben át s alakul;
A király szívére öli -
Boldog mondhatatlannul!

A kei gyermek, terdre hullva,
Cökhal hirt a keret,
Mely remegve egi képtől
Alsalfonya heblöket.

E a remes kei oroslán
Nyra a szelid ebek,
Melyek csykor a királyne
Mellét oly hű meusenek.

És az őse, a jámbor őse is
 Ekei anyattá változik,
 Szárnyaat öltve két karjára —
 Jötsen nagy örvend az ég!

Mert sírjében halimát visz
 S forró kalaköngyeket,
 Mics e boldog kis családnak
 Mond két ajka, szeméjét.

+ +
 +

Minden örvend a hazában;
 Gyonan elszállt a híre:
 Szavakaján magzatokkal
 A királyné megjöve!

Csak az állok két kájon lányok
 Gyötri szörnyű félelem;
 A gonosz lét öntudatja
 Mardos ott a sírjében.

S méltán volt nagy jédelmitte:
 Törvényt tartat a király.

S bár könyörg, esd a királyné,
 Kezre a bűn nem salál.

„Meddig éltek, a hazából
 Száműzökre legyenek;
 S meggyűlölte mindenektől,
 Maradást ne legyenek.”

Jay a törvény. Nagy sokáig
 Baranyoltak s sok helyütt;
 De átokra, megveszire
 Ők saláltak mindenütt.

Megjegyerte végre őtlen
 Aka a testvéreket:
 Mind a kettő rus katánggá
 Nagy csodásan tole let.

Melyet a szél még ma is hajt,
 Kerges s új düntelen;
 Maradása minden emek
 Sem kájalyan, sem kegyen! —

Ekei regélt a jámbor őse nekik
 S könyökhöz keltek el szép szemek,

A meghasogatás éhes arányától —
 Erőkövet dús kincs sem éri föl!
 I Gízela kálisan tekint az ösere,
 * Tanácsát kéri: vajon mit legyen,
 Ha újra tán vendége az legyen,
 Kiről beszélt s kinek megengedé,
 Hadvay övére s birtoka felé
 Veszélti csokor úja még talán,
 Megszállhat ott — sives vendéglányán.
 „Hivaj magához akkor engem,
 Hadd lássam, hogy minő a szellem,
 Mely ör szavában s tettében vesélti,
 Igazbírókhoz illők-e beszédi?
 Mers még sokan az ősi hitben élnek!
 E hit Hadurt imádvá zsenének,
 Csak egyedül neki áldozni kéri,
 Hozzá emelkedik a szív, az ész,
 És megvesi az üdvönég tanát,
 Melynek honok szívében helyt nem ad.”
 Jaj síolván, virgatócsel újra ök,
 A kálóságtól kelve még sívök,
 A bencsorra föl az ősi várba,
 Oly kömgeden mint erdei madárka,
 Mely agról agrá szállva fölkebeg,
 * Kicsinke kerit kálósolva ösre,

Hol legmagasb az ott kísérti meg
 A kápnal csendő fény sugarát —
 I Gízela ábrándoknál adja át
 Magát — a „három kéjcsig” mint igézet
 Vonul át lissza lelke rejtekén,
 A küdő” két testvérrel együttérzet —
 „Peldátokat utánzódom én,
 Ti edes testvérek, szivokom!”
 Kiált föl a nemes érdeklő lények,
 I hiányul arcan a legszebb rózsaszín,
 A föntkelé elshéles lissza lángja.

IV. Enck.

— A szarvasúró —

Várva, mégis oly váratlan jött el
 Búshebetör, fényes kiserettel
 A szép ifjú, a ki egyszer itt már
 A csomó údonapot hejelgve löltöt,
 I minden gondolatja oly hűven jár,
 Mint fészere a madár kiköltött
 Gyöngé kis fiához, hova táplálja
 I fölnevelje őket, míg hiszük a
 Kis családunk minden egyes tagja
 I aztán lakatlan magára hagyja!

Hos Elemér Zalavár urának
 Baranyára egyre keszen állnak:
 Aadvirtek és hű szolgáncok;
 Menze-távol róma- s hegyvidékek
 Nanykatalmu ura ő lévén itt,
 Félkezelen' úri kedvelés.
 De mióta látta ő Leányvár
 Tündérelés aranyát, azóta
 Lette gondolatja is megoja
 Minden mástól, a mi tőle elter —

Neki ő az égi, földi minden!
 Ebreu s álmban előtte ő áll
 Csillagfényű szemmel, bibor ajkkal,
 I ajka csengésében csalogányt hall;
 Meg sem tudna már ő válni tőle,
 Szíve vágya, lelke élcsője!
 Bár hova megy: a rideg vadomba,
 Ott találja épe gondolatja,
 A vidor mulasság s karsaságok
 Közé s lelke hozzá vágy el s rájok,
 A körében löltöt szép napokra
 Gondol - hozzá fűve mindenkorra,
 Hisz szívénél minden létecsője
 Csakis erre ver, dobog, csak erre!
 Látni kell hát, látni őt azonnal,
 Nehogy egybe szálljon sem ez annyal,
 Menze-menze, végteleu magasba -
 A kieselu föld öltö ite hagyva.
 Mint dussardag ir fog megjelenni
 A imádott drága hölgy előtt ő;
 Merre reméli: a széplekű delao
 Majd így inkább fogja őt kezelemi;
 Melso' len rá csillogása fénye,
 Bajnokifjú illet öltözéke.
 I miniz elgondola, legott követte,
 Gondolatnál s még fényesb lette.

Karu mint veszet ő clare,
 A legszebbet - és magára öltve
 Fényes borsong - s aranyöltözékét,
 Mintha ümpecelni szülessen,
 Vagy onágra nagy tanácsba menni,
 Még a tigris is magára vette,
 Drága kö. s aranygal ékesítve;
 Majd derék hadapródjának intse,
 A ki szép damaskpengejű kardját
 Hozza gyorsan, hogy övesse őt át.
 Jaj jelenet meg fényestündöklőve,
 Lehet-e ábrándos kertet szöve,
 Ős Leányvár bájja aranyánál,
 A ki semmi sívepedre van rá vár.
 S mégis át, amint meghallja jöttét,
 Erzsi lánynak rebegő beszédét,
 Arcvörösre vértáncokba gyúlt ki,
 S mintha ezt akarna megbosenlani,
 Liljomokká vált a rózsák rajta,
 Holhatalmának let biborsín-ajka,
 S hűdél síve is Dobogni herdet -
 Ah, ki látott ilyen jédelmet?!
 Amde mint a könyű föllesz árnya,
 Mindet elűnt gyorsan és a lánynak
 Arcra, ajka vintanyerte cayben

Ődeségét és a tündérekellen
 Még varázslóbb let egész valóján,
 A belejő" iffjú is fogadván:
 „Hozzám vártabb vendég nem jöhetne,
 Nyiltan mondja ajkam, iffjú, mint te!
 Mert szabad beállítását eddig
 Itt adófom voltal mind e perzig;
 S imre adót szódát most beállításod -
 Vajha teljeülne lelki vágyod
 Észel s eugem ismét olyba letnél,
 Alint midőn először megismertél.”
 „Még becsob vagy, sívem drága kölöve!
 Minn valál nekem te az időnké,
 Amidőn szemednek búvárogára
 Karogásat, fényet szám lövelte,
 S telkenit ringatra kegyönyörbe,
 Kám az időnek egy kye szálta.
 Még becsob vagy szászor is azóta,
 Mert csak rólad edes ábrándozva,
 Kappal eber gonduló" varázssom,
 Ejjel boldogító edes alom.
 Voltál egyre, sívem edes kölöve!
 Nővilágnak rítkafejnű gyönyör.”
 Jaj rebegtek őt egymással szemben,
 Csaknem orakoztat önfelédten,
 Még sívök lángzó hevet veszesse,

Erzi szorgoskoda közelite
 Es az utasoknak jaradalmat
 Enyhitendo, amig minden allit
 Draga borbol, ixes ciceléböl
 A keritett assalokra o' föl,
 Hogy ezis nagy vendégség kerülhet
 I mellette akár napestig ülhet
 A sines vendégek sokasága -
 Már ez uchi régi jószokása.
 Ezenbe hozzáfoghat a vendégek,
 A mitkora azt kedvök tartja - s csek
 Es bor hogy ha fogyni kezd, legottan
 Az böszéggel már jótólva is van.
 Es derülnek csak a kedélyek,
 Eymást erik a folközönésék,
 I vajjon kermészessé mi lehetne,
 Minn hogy, ha a habó serleg kelyhe
 A csigasz csak ürül: az ostaza,
 Vagy a várnak ékes assonza
 Járnya a hűség" ságy beszédnek?
 Vagy ha epuséggel tán elcsinél:
Kiadat s vadászot lesz a jelszó -
 I újra jólve a nagyöblü kanyó!
 Ande ehko a szelid lények
 Elhagyvan már öket s' magánza

Csendes árnyain el-elmerengve,
 Dus virágai kösöte ellenge.
 Itt s' fölkereste őt a vendég -
 Föthetene sengeren túl s' még!
 A hi, mintha kesvéjárja volna,
 Tény madárpar, melynek ékes tolla
 Szégyellémek sűrű lombos ágou,
 Fötszalajja, vagy minnt mék virágon
 Önfelcher társul döngöcsébe,
 Mintha cymásain s' cymásnak élne,
 Nézi szorgo dolgát szorgalommal,
 Megrahódná méssel és kimporrál:
 Kossá társul most a délceg ifjú,
 I mintha keblein ülne bönat s' bü,
 Edelbus ajaktól jól hozzája:
 » Elcsinnel éhszép virága!
 Te magunkra s' magamra ha aztál,
 Vigam ülve jengés assalodnál! "
 » Vajjon ottan ülhet, kérdem, akkor s' még,
 Bárka még oly kedves s' a vendég,
 A keresztény hűség, a szűzsemmérem,
 A midőn a fölhevült kedélyen
 Akig épül már a szöngéd örök,
 Akorra amigiféle sok beszédet!
 Ha hi csorbai ejne az eringen,

Azt megfeddm' keltne mellesképen;
 Ezt kerültem én ki, ludd meg, ifjú!
 Ne borítsa has a bánat és bü
 Terpiarcod dehis nonásit;
 Nem süthetné lelke bántódásid! "
 „Hogy ha ez csak - és ~~was~~ ~~egyéb~~ ~~hogy~~ volna?
 Késelkedni benned, ajkad igye szöve,
 Bátorkodni - e a jerpi elme,
 Azt a szívnek lángoló szerelme?! -
 Bámulom, nemes kölcs, bölcseséged;
 Ki nevelte id, ajtam kérdi, léged?
 És hi oktatott elamnyi gonddal,
 Hogy idy ifjú s mégis oly szigorral
 Megis eled márok Döre létét? -
 Bámulatra gerjeszt, mundom, elméd."
 „A melleské lelke s hit világa,
 A mi engem idy vezérel s bárka
 Birnam a világnak bölcseségit,
 Nem birnam meg a lélek éreheit,
 Csak a hit világa adja azt meg
 A „fővező” ember kebelnek. "...
 Amde e magasztos szíj benned
 Elemér nem érte s érte meg,
 Lelket ebben mely tomagy borítá
 I mondhatatlan nagy zavarba hozná,

Ha a lángka gundoró jövele
 Mas' dologra nem fordulna eyle?
 De azomul bematáji néli
 A virágok ezre és s esdve kéri,
 Hogy tűzhess o' fel a legszébbet,
 Mely jelképi a lester-szerelmet,
 És mellé, hogy viruljon ottan
 Bár eszalkonyig csak hervadalon!
 I mintha ezél választósa volna
 Őt meg köcsül, az ifjú köla:
 „Nem eszalkonyig csak, de öötte
 Kardozom e jövelet és siveure
 Felcsuem, ha hervadásnak indul,
 Hogy elidjen dobbanásaitul! "
 Jay engedelget, idy az ifjú szíj pár,
 Csaknem este, nap lenyugta volt már,
 A midon a várba visszatértek -
 Az üdvörök oly hamar tűnnek!

Már bealt az éj is. Vaj, hi festne
 Csak rövidke éjt bár hűvösen le? -
 Csendes, boldog és üdítő amak,
 Gyötrő gondok hit nem kaborítanak,
 Eds álom enyhe-juha karján
 Megpihenve, csendesen nyugodtam.

Tündérképek tarka vörülékben
 Engedelgetek rámságya szíven,
 És ha tán eltűnök is, legottan,
 Alig elrepülve, újra nyomban
 Már is vizkaternek s hó" ajkára
 Hull az éjszakai csókosimel arpi.
 Ah, de mily keserves, his a gond úr,
 Homlokára vér- s könnyabér tüz;
 Gyökér" baj s veríték exeryiképen,
 Üldözi a soncsapás keméngeu,
 S mint az orjás hintkivó predáját,
 Tonja menskeselémül szegényt át,
 S addig györi, míg veríték - csöppel
 Homlokán napbóven nem gyönyörönnel,
 És midőn már ébred, akkor is még
 Rajta a hideg halál-veríték! -
 No de hagyjuk s lássuk szép Türelmet,
 A ki lelke álmodásinak
 S durradón jurka járncsinak
 Hasnyu - s tiljontagjait adá át;
 O" is hirdöt" első pillanatban
 Az ébrenlét s álom közüi harcban;
 A lefolyt időnaly eseményit
 Tünteti az föl, ez tarka képit
 A búvájos álomlátásoknak,

Mit felije fénylenek, ragyognak!
 És lehungva már a szem sugára,
 Edes álom ült szeg homlokára
 S környedien karjára öltre most fel
 Lágyrügyetve uoy ringaja öt el,
 S lelke fényes szárnyat ölt magára
 S állebeg egy sebb, egy jobb hazába,
 Hol nincs fájdalom s nem györi semmi
 A kebelét; de az öröm exeryi!
 S kik körülte állnak éhes arccal,
 Mindmégamnyi fényes szárnyu annyal! -
 Amde Életem sívsevedelge,
 Edes-onyhe álmais leányzve,
 Kündi az ébrenlét szörnyü harcát,
 Elrabolván tőle ez nyugalmát,
 És ha mégis tán elcsenderülne,
 Újra már az álom elrepülve! -
 De nem tart e kürdelen sokáig,
 Mert a fényes hajnal, napsugárit
 Megelőzve, az egybolra szállva,
 Szenderengő" fénye hoz a világra,
 S minden élő" leny fölébred, elad;
 A vár udvarán is perzsg az élet.
 Nagy vadászát les ma " hajza, hajra!"
 Nagy vad meyhatalba, azt ki tudná! ?

Készülődnek, sűrűnek fornak itt le,
 Egyik-másik ül már a nyeregben,
 Az ebek szinte józra füve,
 S a vadász fővezje mellettsé,
 Barna saszott leng a kömögő légben,
 Mintha csak így kellene lenni épen!
 Elemér s felszökik az ágyból,
 Gyorsan öltözik s a vas fokaról
 Inyog ostort vess le karikásnak,
 Eszközei remélt szadalmának;
 De mielőtt csak zörög s keltne,
 Hallgatódzik: vaj, közel ha nincs-e
 Az, ki háborgatni volna vétek?
 „Még neszelet s csak szinte féltek,
 Mondja ő magában s újra eszed lesz.
 Ablakánál lép most is figyelmez:
 És bámulva hallja a parancsot,
 Melyen a szép urad kézzel oszto -
 Kögön talpon ő is is legottan
 A vár lágas udvarára robban,
 S míg üdvözli a szerető urad,
 Kezremisálgat ez fogadja már őt,
 Erteszre adván, hogy elötte,
 S így nagy távolsági lér közötte:
 Ő a korakajnal ebredése

S így meg a napnak jöttelése: -
 Ezzel őh a verba sietünk,
 Hol már vágya a kis Erzsikeknek
 Ehet-szomjat üsö rézi gundja,
 S mit avatban gondol, el is mondja!

Minden kesken imár indulóra;
 Sebten-gyorsan ülne kiki lóra -
 Csak néhány rövidke pillanat még,
 És az urad s közöket jó, lép.
 Búske „Hattyu”, kosmii paripája
 Őj kapálva s nyeregre várja,
 Most hozzá lép s gyöngén simogatja,
 Pus sörényét kivi borogattva,
 Majd eleje állván mosolyogva,
 Búske kosmii „Hattyu” erü, tudja,
 Néve nagybíralmasan kecsere,
 Hoay kijut legottan csemegéje.
 Kömögő fordulattal, gyorsítottal
 Most már hátán s délceg Elemérel
 Versenyezni kesken gyorsfutásban,
 Bizva szellőrejtü szép lovában.
 Ez erre kedves, kömögő terheit,
 Töl is vágya búskeu fejuskéjét,
 Szeme sibirai sörva, körültáncol

I nagy iramból ki az ősi várba,
 I mintha lába nem is érne földre,
 Könyvi madárszárnnyal lovartörő.
 És utána, mintha volna hadvezér,
 Előző nyomába alig érve,
 Hajt, roboz a bátor s gyors vadászkap,
 Egymás közt s versengve futva elkap.
 Majd az élő hű leendőfűtő,
 I átkatolva az erdei meszén,
 A szertől közelbe érve érnek,
 Gyöngyözködve hirtelen mély vízbe
 Ragyogó székükben, majd a partok
 I ezeken megéledő sűrű bokrok
 Dús növényzeiben, illatában,
 A porácékra várva várak.
 I inn a túli parton oly jelenség
 Tánad s kel, melyre a nagy fenség
 Jellemel, hogy csapok barmulatra
 Kelti nyomban őket s elragadja.
 A fehér üvö a tó vizére
 Jött el, hogy tekintsen fényükre
 I gyöngyöket szomját legott elveje,
 I száján habok közt merítve,
 Felüldüljön s villámgyorsan ismét
 Főlkereve s, az erdő mélyé;

Ande most az, csorog az, csabidit,
 Fül a parton „hajna, hajra!” hangzik,
 I min a villám rostanak nyomába,
 Fízela s elgyült utána,
 Nem megülni mégis a segeuskit,
 Ande esztőlmei megmenekít,
 Ha lehes tán – senki sem fízvel rá,
 Mindenütt üvöte a „hajna, hajra!”
 I hisztöríték majd a merőre,
 Egyre zingva, hangosan üvöltve
 A ebek s a kirtók jeladása:
 „Gah utána gyorsan, csak utána!”
 I miértföldekre, menze-menze üvö,
 Minst madár rejül a gyors imőke,
 Erres lába alig éri a göröngyöt,
 El-sutól nem éri senki isy őt!
 De a könyvi meink s. kitarlón
 Üldözik a ronaszereu, sikon,
 És a verebéknek csabolása
 Bús kalátharangnak jeladása;
 Most azonban újabb fordulat al
 A erdővel szemben áll ő arccal,
 I telkenderve s hangosan libegve,
 Fétóvá már – menkegye keresve!
 Akise nyomában üldöző vadászok,

Urak egyre sürüszegő, bokron
 Lepjörni vadkegyetlen módon,
 Ha elerik - már a dobbarátság
 Halkusság utána töközében,
 Nincs menekvés! veszni, halni kelendő!
 Most hát végerőlködésel illan,
 Merre az ő reményelése van,
 És amint azt kéne megpillantja,
 Odamenekülői vágya, gondja;
 S bár a kisedet kungó oldalánál
 Szorgos munka közi a jámbor őz áll,
 Mintha bírság vedelmét kisedné,
 Et szerény ajtó kuszóbjé mellé
 Gyorsan odafekszik s rászoktatja -
 De a „kajra!” s már fölvesz mindent.
 Csakot ebektől meglepőve,
 Et alkik kabrió mének dobogása,
 Egyremindig, egyre közeléve,
 Tompa hangra kürtök riasdása.
 Most kibukkan kérésű mentővel
 Et csapásfő sülygő ostromával,
 S nem sehisve a lak reményeit,
 Akárcsi lepjörni az nőket;
 De az őz s, mint a szifal, úgy át
 Ingadással annak oldalánál,

S érces hangon rariadóva bárran:
 »Vízra vinné, vízra! bárki volna!
 Et ki menekelyt keres kajlikommal,
 Megtalálja s bírság, bánthatatlan!
 E szegényke állat s menekve
 Hosszán, en vaxot most is feleke.
 Megvidendém vérel s, ha tényleg,
 Erre van kéremben itt a szentjel.“
 Et magára tartja a keresztet,
 Mellyen gondol ön maga illesse
 Keresztjára öre égi jelnek,
 Kik ez ői helyben közelének
 Athittal, őt meglátogatván,
 Kérni s meggyugodni bolis tanácsán.
 De a személyes ifjú egyben
 Sülygő ostromával kora jeleken,
 Azt magára büszkén fölemelve,
 S vaddihében hallhatón lihegve,
 Szembe vágja - ám e pillanatba
 Pészközö vaskarját megragadja,
 Hogy csapása a karaktra csattan -
 Et szent jelfi ok áll bánthatatlan!
 S hallhatón lesz így kaval csengés,
 Egi szöveg lecsó jeddén:
 »Mit cselekszel, halgatag te! iten,

Hol magas kecsével van az Isten?
 Isten ez ősi hajlék s szent lakója,
 A veszélytől karja védi, oja
 Az örökhatálmú egy lénynek —
 Vilámszón idáig érnek
 És mezföldik csöben azt keményen,
 Ki meggondolatlannul s merészen
 "Isten" bántódással ellenük tör! "
 Nagy fenséggel feddön síkba először
 Bajszos Tizela Elemérre;
 De csommal ajka így beszéde
 Nyila meg, mint a rozabimbó szirma,
 Ha a hajnal sejtje rá leszára,
 Örömszept s boldogsági vágyván
 Ot, élőlk a vérvöröge fáján:
 » E szent férfii nem ellenségünk;
 De barátunk, örömk, lelkiédünk!
 S bárki nála menkegze keresse,
 Védelmétől biztosítva leme.
 Aldor ő, az én öreg barátom
 S jóknevömböktől én isselekve áldom!
 Az imó keresve pártfogását,
 Törshesekének leve állását;
 S őt secliddé is jámborvá leve,
 Csak nekem fog kedveskedni véle;

Ezzel birtokomba átrészem én,
 Ot illesse gondom, dőlégsim! "...
 A kezes szi meghata az ifjút,
 S mint idegkábító édes illat,
 Átvezet az eszben s valóján,
 Édes örzésbe andalítván
 Szadóra keble sebbilágát,
 Búvárassnak adva így magát át:
 Majd ámulhat néve, gyors lováról
 Töldre patán s önalárva így szél:
 » Elragado vad szenvedésem engem!
 Mélyen bánom gondolatlan kitém —
 Jámbor őse! bocsánatod kérésem;
 Nem enzim, övé legyen az érdem,
 É diszörög koulcányi, ezt én
 Hogyha töled kezesen kinyerem! "...
 És a jámbor őse emelve jobbját,
 A meztire ifjúkat nyújtja most át,
 Hogy seorsza meg baráti módon
 S hozzá bölcsbeszédű ajka szóljon:
 » A ki teged sirt, legyen bocsánat
 Annak érte; sőt salám ha árshat
 Tölvért szenvedéged ellenédnek,
 Még se kirteld önalárva őt meg.

És Lánija szent hitem, vallásom -
 A mit vesél, ifjú, megbecsültem!
 És az ifjú csaknem leírté omloát,
 Hallva ily beszédet, égi szent szót,
 S megragadva az őse férfi jobbát,
 Síve-velke hellyé ködolatját
 Nagy s akéj fejébe ki iránta,
 Nagy vendégül hívta meg várába
 S fölajánla mindent kényelmére,
 A mi szolgál ott csak kedvvelére!
 És a farado kősimü ünököt
 Megsimityá juba kis kezével
 Szép Tizela, hirt nagy szemével
 Tölkéhsz az, sejtve beme vidit,
 Gyilkos ostorától mentve őt meg
 Amah, a ki rá halált is veszett
 Mondta vad síviben is ass létben
 Végre s hajtoka volna capben! —

„Lora!” hangzik most az ifjú ajkán
 És a síklakegynek bérce ormán
 A vidortudélyú hős vendégek
 Ős Szanyvár kapuin beérnek.

V. Enek.

— Bűntödé —

Ah, minő csodás a szerelemnek
 Bája, ereje! — Kösötte leszenek,
 Kik gyávák valának és megingogé
 A Duszardag, ezt ha köveletné
 A síviret s áldozatra kéren,
 Lemie ha kellne érdekeben!
 Vért, élcsi odágya erre,
 Öngyilkosag- s bűnbajokra kelne,
 A kiket megsebzte bosszúlánkjá,
 Vagy ha küccelene lét a lángta!
 Elemert s györi, serti mélyen,
 Csaknem öngyilkosad e térkiben;
 Merre fehérszi síve szenvedélye
 Nem tamlak o" meg s égi kéje
 A szerelem kité bábájának
 Keble az nem érzi s míg az másnak
 Bőfőrtása lese nemis gyöngörnek,
 Kála sebzo" kinnak, györcselennék.
 Mú seyen há? — Kinn gondolajja,
 S keblei szüntelen nagy györi, marja
 Feherelem lázas szenvedélye —
 Vajha egyszer az má végit érne!

Gizella síve és előzőlé
 - De ez nem a szenvedélye -
 A szerelmű istek, búvárára,
 Mondhatatlan egy kéje, bája;
 Ő is érte, hogy forras szerelmi
 Kell a sívnek; amde a szerelmi
 Kéj s szöngörnek van kimerő hasára,
 Ha ezen túlhozi, csak bánatára
 Lesse a szűrés listá irzei,
 Mely csak egy szél abban egy kéje.
 Csörge ér folyása ez síviben,
 Tardag, boldogias' érzeménzben
 I olyan éke, mint a para viránya,
 Melyet ömör habkullámnak árja.
 Több s nemest lesz minden gondolatja,
 És az érő sívnek indulatja
 Csendes üdvben áradat csak egyre -
 Gyen az ő, Gizella szerelme!
 Holdszáraz, csillagfényes éjben
 Ottan ül ő némán az erkölyen
 S elreklis a távol-meséségle,
 Oh lebeg árszellemlülve kéje
 A kedvesnek - ám ajkára vére,
 Kös nevei kimondni mégis félre!
 Csak titokban melár s síve gerje

Utas az erdőmelyen a busz gerle
 Csak magamossan busz és turbékol,
 Sokajokba olvad s ajka isy szól:
 „A mit értek, nem értem én még -
 Üdvével borult rém a derült ég,
 S mégis ah, szememből e kő könyek,
 Vaj, ki mondja meg, miért jeregnék?
 Kinesen boldogságonnak hiánya,
 S mégis lelken gondolatja s vágya
 Kő sívemenek messze-messze száll el,
 Hogy keress s telje ottan ör fel.
 Jaj, de mit beszéltek? - S egybe, mintha
 A sokatlan sívöt eljirulva,
 A merengő anyalásza lelket
 Megrovandó letten érte volna,
 El is nemült s csendesen borongva,
 Lágy ölébe bánatkörget ejtet;
 Amde lázas gondolatját egyre
 Még tovább is, jüstte önfelédve:
 „Mert hiánya, mert hiánya lölem,
 Hogy e szálak még hosszabbra sojjan,
 A titoknak búhaj-fonadikát,
 Hátka lelkenen ez lenne új vad?
 Oh barátom, Aldor, vá imtet,
 Mondván: edg gyermek' minden oly ket,

Mely titkonak örvein jönné leire,
 Téged az megbélyegésre s kére
 A vesztést, az örömet hogy kerülném,
 A családi körből távolítszem,
 A hit nem azon hit s elv vezirel,
 S nem is ehhezedik oly erővel,
 Melyes a keresztény hit volt s hirdet.
 A hi jámbor, jót csak az mivelhet! —
 Jól beszél ő s lelkesen átvezet
 Boldogján egy csodás szent irást,
 S megfogadtam, hogy szavára hajlok —
 Megvizsgálni ebben senki sem fog! —
 És tovább is fűzni gondolatját,
 De a hívők eszébe fűzelmét
 Erzi szavain már átremegni,
 Lejtve s hallja — a his Erzi,
 Annyira keresve, esdve, kérvé,
 Jónddal, aggalommal jó" feléje.

Kezű hevében szállja meg az embert,
 Amde vajmi sokszor ura nem let,
 Erzi fogadalmát sántéca tette,
 Gyarlósága lón az új felétte!
 Kéjtele kegyelmosoly az ajkrol,
 Vagy hízelve hozzád sán ha er szől,

Kön lelkedet megtanorítja.
 S kész a rendületlenség kudarca,
 Minn' rosszabb a művés heriben,
 Egyben öreolvadn' s'ink' akiben.
 Jól Tizela — ah, hi hitte volna,
 Hogy a ciábiól ő" megtanorodna,
 Elfeledje az agy remények
 Ino" közeletét majd is' vessélynek
 Téve ő" hi angyalulista teltit —
 Csak sülard' tökélet, a mi megvéd!
 Kérve kére ifjú Elemeri ői,
 Ede ajkkal mindvan sok hírelgő:
 Jönné titkon ő" találkozóra —
 Mondhatatlan boldog lesz ez óra!
 Rejve a hívők őrnemektől,
 Nem fedezve isy s'ivitelüket föl,
 Elcseregnek együtt, elmerengnek,
 Aldorván egy a hó" kebelnek.
 Erzi kije hozzá csak magával
 Oda, hol oly rengo" a madárdal,
 A ligetnek mélabus csendibe,
 Kő" találkozójuk szent helyére!

És a lángka hit a szent skónak;
 Kéjnek hime? hisz ney áradónak

keble szemele s lángkő érzeményi -
 tánc boldogságát melyen érzi!
 Ura kel tehát his Erzsikeid;
 Ez szokott mód hozzászívni el,
 Akáron cserjele morzsalékkal,
 A sóhoz, hol a sok fürge his hal,
 Evickélve, varva várja őket,
 S felbukkanva nézi a jövőket.
 S lépőket a hófehér úrnőke,
 Szelidülve már, hűven követi
 S bárka kincse sán lovassámblik,
 Nyomban vízre tárt hozzájok s addig
 Nyugta mincse a csapongó kedvűt,
 Míg érme meg nem fenyvítették,
 Gyönge bár, de dorgáló sóval.
 Szemben állva most a legerőseivel,
 A víz a hullámokba robban
 S hejlegve úszkál, fürdők ottan,
 Fízela meg szörjé morzsalékait,
 Hogy gyönyörűk adván is magát át,
 Szembőlgeve a his fürge népet,
 Mely feléje biztosan közelget.
 Majd a reméslak közelibe,
 Anélkül mégis kellő távol sőt,
 Elsietnek, mintha csak a

hogy nem a most öke összehozza
 Vele kerék ellen a véletlen
 És a lithos strandok jüstbe megyen!
 De a kedves kősinű úrnőke
 Odamenne - eszenind elöbbré
 Főrsen s csak csilló hűzelgék
 Körtárossak, ~~felérik~~ feketék. "ot meg.
 És remegve megy az ifjú lángka
 A hűlőbe tündérelő tájra
 Erzsikeid, hi meglepese lánya,
 Hogy Elemér öke ottan várja.
 De az ifjú cselekedéssel élve,
 Anélkül bocsánatos könyörgve kére,
 Hogy vadúrni bátor e vidékem -
 A véletlen ere hozza épen.
 S megpillantva a szelid úrnőket,
 Kérve kéri Fízé Erzsikeit,
 Hogy vezesse rögtön-csábecs anélkül
 A reméslakhoz a szimézzel,
 Melyen mi o' ángyaji a leányok,
 Nehogy vízre tárt csapajánál
 Aldozatul csak a szegényke,
 Véletlenül vére azt úrnőbe.
 Addig o' a bájos Fízélával
 Főlmenev a sikkalégy orrára

A csapadék egybekövására
 Tavasöblü érces kúrci álsal.
 I Erza az imóvel elicivén,
 Elemének szenvedélydűlt keblén
 Még inkább föllángol a vad érzet,
 Míg a szízzel a kesűre érhet —
 Arca lángol, lázas hangja reszket,
 I mert egy pillanatsidőt se veszhet,
 Fixelával nem a szerelméről,
 Mely a szívben édesítsen nő föl
 I egy boldogságot árasson ottan,
 Kéjtelg — ande így vol' ő legotom:
 „Esdékfejemet hába öntem
 Lágykarakba, veled engedve,
 Szívödolatomra nem hajoltál —
 Elvicslui kéjs nem vasyot már;
 Érzelmédet az érz savának
 I még inkább egy dőre hiszabrandnak
 Készteted hódolni — nincs semmi engem!
 A kétségbesésnek percut élem.
 Nem engedelgni jöttem ide hozzád,
 Ande bármis a szerencse most ad,
 Toklot, vasy eget — én elraboltam....
 I áldorvám a lázas indulatnak,
 A elképedt lángkát megragadja,

A bűntudat jelö aromal adva,
 A hi lenn a volayben vár reájok,
 Munt viharzó melvise paripájok,
 Melyre Fixelás ragadva s vele
 Elrohanyon a nagy messzeségbe —
 Ande a veszték minél nagyobb lesi,
 A milard jellem erőt merit, vess
 Abból önmagának is a létet
 — igazolja ezt az emberilett —
 Főszegében simdökölve fejezik,
 Jellovel dicső sugára éjig!
 Irkozat ragadta meg Fixelás,
 Gyilkos lördöfje nyilatván őt át,
 Ily örüle beszédnek hallatára,
 I mint a bálvány megkövülve álls;
 Ande még lelkenek ~~csodái~~ ébersége
 Főszegében rögtön vordasire,
 I bárha, mint a kiasyó marsalikat,
 Asszoritra tartja mindkét karját,
 A chovy Denciker fölemelje
 I bűntudatit a bűnöre esdje,
 Vásterivel Elemir kezeben
 Nem fojtatja el a szót s chejen
 A szűk ajkán nem segyélyhiálás,
 De a bánat és az önmegtorlás,

A felhők az ég imája,
 mely edd' fohászoként égre szálla:
 „Nem monchiest herék én tisztele,
 Örköltem! a ki jusszik, ölhet
 Milliókat rónid jittomasban;
 Erre érdemelen s' méltaslan
 Vagyok; de hogy négyen s' galázat
 Ne érhesse mégis én szolgádat!
 Mondd igaz s' hatalmas szemenyakkal,
 Melyet kirul hozson égi angyal:
 Kővé váljék a kék bűnös iten -
 Oh, csak ezt add meg, kegyelmes Isten!...
 I szörnyű égnélámlás s' csatamása
 Meny dörgeinek hallik a vidéken,
 A nimónék nem volt soha mása
 A megrendült földön, boltoz égen;
 Es' e jittomasban meghasadt a
 Bérc ormán egy óriási szikla
 I elemese Elemert s' Tizelát,
 Öregeik azok irék-porák.
 Majd eke májlik robbanás követé
 Es' a szikla lezuhant a völgybe,
 Konzant végig ketté válna, töve,
 I mint a szűz égnél szörnyű átká,
 Nehezült a kék kö'öt egymásra! -

Erzsike eközben fölkereste
 Aldort - és a jámbor aggrenese,
 Hallva a sokaslan robbanásnak
 Szörnyű voltát, lelki látomásnak
 Són tanija s' egyben útra indúl,
 Hogy Tizelát kegy- és völgyeken int
 Fölkeresse remült Erzsikével,
 Ki nyomon követé az úróvel -
 Ah, de bámulón szörnyedve látja,
 Hogy valóult lelke látomása:
 A lehullott óriási szikla
 Közepben végig ketté nyitva,
 Ott hever a völgy rideg ölében,
 Mint iher-halott a víz ürében;
 Mozdulatlan, néma mind a kettő,
 Tízszorongo borzadalmat kelte!
Tizelát, bűnös Elemérnek
 Többé senki sem lele nyomát meg! -
 Buszta, siri néma most már minden,
 Még a gerle sem bug többé iten,
 Csak egy hallo s' höfcher galamb van,
 Viaszkodva együtt ite az alban,
 Majd a kettő sziklaköre csajnak -
 De a remeiérek, jámbor aggnak
 Ho' imája égre száll föl s' egyben

A galamb ott repked már - föltöbben
 A derűl és kérés boldogaján;
 A lólló meg erdőmelyre szállván,
 Búskároga ott vijong szívesen
 Cillagishatású szomján, éhen! -

Erzike sokáig járt a völgybe,
 Síve-letke bánatot, gyászra öltve,
 Hol Gizela síklakóvá válna;
 Ah, pedig mily kegyönyörrel állta
 Keszregeken örül oldalmánál -
 Elhagyta most már is Leányvár!
 „A madár ha elszáll, elpusztul a fészek -
 Így sokog jól bánasában - én se éljek!”
 Tájó síve meghasadt szegénynek.
 És a jámborlelkű reménynek
 Elcsinajai is véget értek.
 Csak a híjkecs ünöke él még,
 Ásbolyongva egyre erdő mélyét,
 I mintha emek gondos őre volna
 És a csermely is csak érte folyva,
 A „Leánykő” kavicsos löviben
 - Így nevesi a nép régesrégen -
 Olja el naponta ezt szomját,
 Táradalminak is enghet ez ad.